

Informe sobre la Proposta d'Ordre per la qual es regulen els fitxers que contenen dades de caràcter personal de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya

En data 29 d'abril de 2013 es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit del Departament d'Interior en el que es demana que l'Autoritat emeti un informe sobre la Proposta d'Ordre per la qual es regulen els fitxers que contenen dades de caràcter personal de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya.

Atès que el projecte d'ordre inclou un fitxer de videovigilància i que en la sol·licitud de l'informe no s'inclouïa la memòria que requereix l'article 10 de la Instrucció 1/2009, de 10 de febrer, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància, es va requerir el departament per tal que adjuntés aquesta memòria.

En data 16 d'octubre de 2013, ha tingut entrada en aquesta Autoritat la Memòria esmentada, juntament amb una nova versió dels fitxers, que presenta algunes modificacions respecte el fitxer número 6.

(...)

Fonaments jurídics

I

(...)

II

Mitjançant la proposta d'Ordre que s'analitza, el Departament regula els fitxers de dades de caràcter personal de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya. Per tal d'unificar tots els fitxers de l'Institut en una sola Ordre, aquest incorpora un llistat dels mateixos en l'article 1 de l'articulat, enumerats i amb la seva denominació segons segueix, fet que es valora positivament:

1. Registres acadèmics i personals de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya.
2. Registres de l'avaluació de competències d'alumnes i personal dels cossos de seguretat de Catalunya.
3. Alumnat i docents inscrits a l'entorn virtual de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, ISPC en xarxa.
4. Centres de formació acreditats de personals tècnic competent per elaborar plans d'autoprotecció.
5. Centres homologats de formació de bombers d'empresa.
6. Sistema de vídeo anàlisi per ala formació.
7. Càmeres de videovigilància.

8. Relacions institucionals.
9. Registre de dades psicotècniques de la selecció i avaluació de les persones membres dels cossos de les policies locals i dels/de les vigilants municipals de Catalunya (GTA).
10. Registre dels/les vocals de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya en els tribunals qualificadors i les comissions de valoració.
11. Projectes de recerca.
12. Bústia de consultes i suggeriments.
13. Convenis.
14. Subvencions.
15. Recursos administratius i recursos en via jurisdiccional.
16. Proveïdors, contractistes i licitadors.
17. Servei mèdic.

L'article 2 del projecte d'Ordre, inclou dos apartats. Un per als fitxers que es creen i un per als fitxers que es modifiquen. Es valora positivament aquesta agrupació dels fitxers, tot i que també es podria valorar la possibilitat de dur-la a terme a través de dos articles diferenciats. En qualsevol cas, convindria que en les dues llistes s'incloués també la numeració a que fa referència l'article 1 i també en els annexos.

Pel què fa a l'annex de la Proposta, d'acord amb la Recomanació 1/2011, es recomana que s'inclouï un annex específic pels fitxers creats, un pels modificats, un pels fitxers que no han sofert variacions i un pels suprimits, per fer-ho més clarificador pel ciutadà.

Establir una regulació clara i detallada dels fitxers de dades personals que es creen, es modifiquen o se suprimeixen implica que la informació que es transmet als ciutadans sigui més precisa i entenedora, donant així compliment a la publicitat i transparència que pretén aconseguir la normativa en protecció de dades personals amb la creació, modificació o supressió dels fitxers per mitjà d'una disposició de caràcter general i la seva posterior publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (en endavant, DOGC).

III

En relació amb el conjunt de fitxers de dades personals recollits en l'annex de la proposta d'ordre, es valora positivament el fet que els fitxers incorporin tots els apartats que la LOPD (article 20.2) i el RLOPD (article 54.1) estableixen que han de contenir les disposicions de creació de fitxers.

A banda d'aquestes normes, que configuren el marc normatiu aplicable, convé tenir en compte també la Recomanació 1/2011 esmentada, que tot i no tenir caràcter vinculant, ofereix un recull de les consideracions que aquesta Autoritat recomana tenir en compte a l'hora de crear els fitxers de titularitat pública. Per aquest motiu, en els diferents apartats d'aquest informe farem referència als criteris que s'hi recullen.

Abans d'efectuar l'anàlisi dels fitxers cal fer encara una altra consideració prèvia. Els fitxers s'analitzaran de forma conjunta, i en les observacions que s'efectuïn se citaran, a tall d'exemple, determinats fitxers. Això comporta que a banda que s'hagin de revisar els fitxers que

s'esmenten de forma expressa, les consideracions que es formulen són extrapolables també a altres fitxers del projecte en què es donin les mateixes circumstàncies.

A continuació examinarem els fitxers analitzant el compliment de cadascun dels apartats de l'article 20.2 de la LOPD i de l'article 54.1 del RLOPD, no sense abans fer especial esment al fet que el Departament, en relació amb els fitxers 12 a 17, ha recollit totes i cadascuna de les consideracions efectuades per aquesta Autoritat en l'informe de la directora PD 7/2011, de 16 de maig de 2011.

IV

En primer lloc, es procedirà a analitzar els **fitxers que es creen** per mitjà d'aquesta ordre, utilitzant la numeració que els hi assigna la mateixa proposta en el fonament jurídic II.

1. Pel que fa a l'apartat relatiu a la **finalitat i usos del fitxer** (article 20.2.a) LOPD i 54.1.a) RLOPD), cal donar informació sobre la denominació del fitxer, la finalitat d'aquest i els usos previstos.

Com ja es va exposar en l'informe emès per aquesta Autoritat en data 16 de maig de 2011 (PD 7/2011), d'acord amb l'article 4.1 de la LOPD la finalitat ha de ser determinada, explícita i legítima i, d'acord amb l'article 4.2 de la LOPD, quan el fitxer respon a diverses finalitats, aquestes han de ser compatibles entre sí, sense que es consideri incompatible el tractament posterior de les dades personals amb finalitats històriques, estadístiques o científiques. L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades recomana que es concreti la finalitat tant com sigui possible, per tal de poder valorar l'adequació de les dades que es pretenen tractar així com el nivell de mesures de seguretat assignat a cada fitxer.

La disposició derogatòria de la Proposta d'Ordre preveu la derogació dels annexos 1 i 2 de l'Ordre JUI/120/2003, de 4 de març, pel què fa al fitxer "*Base de dades del sistema d'informació de l'escola de Policia de Catalunya*", i als fitxers d'"*expedients personals d'alumnes i de dades dels personal docent de l'Escola de Bombers i Seguretat Civil de Catalunya*", que se suprimeixen i el seu contingut passa a formar part dels fitxers que ara es creen amb la denominació "*1. Registres acadèmics i personals de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya*", i "*2. Registres de l'avaluació de competències d'alumnes i personal dels cossos de seguretat de Catalunya*". En el fitxer 1, es manté l'agrupació de finalitats que ja hi havia en l'anterior fitxer. Es tracta de finalitats que poc tenen a veure atès que trobaríem en el mateix fitxer, informació dels alumnes, informació dels docents, així com informació del personal administratiu i de les empreses externes. Des del punt de vista del principi de finalitat resultaria molt més clarificadora i ajustada al principi de qualitat de les dades la configuració de fitxers diferents per a les diferents finalitats.

2. Pel que fa a la **procedència de les dades** (article 54.1.b) RLOPD), i a l'apartat relatiu al **procediment de recollida de les dades** (article 20.2 c) LOPD i 54.1 b) RLOPD), cal diferenciar el **procediment de recollida de les dades** de la seva **procedència**. El procediment de recollida és el mitjà que es farà servir per dur a terme la recollida de dades personals i la procedència fa

referència a les persones, institucions o òrgans que facilitaran les dades personals que es volen recollir.

En el tots els fitxers s'ha separat degudament aquesta informació si bé en l'apartat *procediment* dels fitxers "1. Registres acadèmics i personals de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya", i "2. Registres de l'avaluació de competències d'alumnes i personal dels cossos de seguretat de Catalunya", es dona també informació sobre les persones que complimentaran els formularis, fent per tant referència a dades relatives a l'apartat de procedència de les dades, que no caldria incloure en aquest apartat. Tampoc seria necessari en l'apartat **procediment** dels fitxers "3. Alumnat i docents inscrits a l'entorn virtual de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, ISPC en xarxa", "4. Centres de formació acreditats de personals tècnic competent per elaborar plans d'autoprotecció", i "5. Centres homologats de formació de bombers d'empresa", fer referència a quines seran les entitats que presentaran les sol·licituds d'acreditació, informació que seria més pròpia de l'apartat de **procedència**.

D'altra banda, com a qüestió comuna a tots els fitxers, es recorda que, sigui quin sigui el mitjà de recollida de dades que s'utilitzi, caldrà complir amb els requisits de l'article 5 de la LOPD. L'apartat primer d'aquest article disposa que "els interessats als quals se sol·licitin dades personals han de ser prèviament informats de manera expressa, precisa i inequívoca:

- a) De l'existència d'un fitxer o un tractament de dades de caràcter personal, de la finalitat de la recollida de les dades i dels destinataris de la informació.
- b) Del caràcter obligatori o facultatiu de la resposta a les preguntes que els siguin plantejades.
- c) De les conseqüències de l'obtenció de les dades o de la negativa a subministrar-les.
- d) De la possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició.
- e) De la identitat i la direcció del responsable del tractament o, si s'escau, del seu representant".

L'apartat segon d'aquest mateix article disposa que "quan s'utilitzin qüestionaris o altres impresos per a la recollida, han de figurar-hi, de manera clarament llegible, les advertències a què es refereix l'apartat anterior".

Per últim, en cas que les dades no es recullin directament de la persona interessada, com ara en els fitxers "1. Registres acadèmics i personals de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya", i "2. Registres de l'avaluació de competències d'alumnes i personal dels cossos de seguretat de Catalunya". l'article 5.4 de la LOPD disposa que s'ha d'informar la persona interessada, dins el termini de tres mesos següents al moment de registrar les dades, del contingut del tractament, de la procedència de les dades i del que preveuen les lletres a), d) i e) abans esmentades, llevat que l'interessat n'hagi estat informat anteriorment.

3. Pel que fa a **l'estructura bàsica i descripció del tipus de dades de caràcter personal** (article 20.2 d) LOPD i 54.1 c) RLOPD) es fa avinent que l'article 54.1.c) disposa que en aquest apartat s'efectuï una descripció detallada de les dades significatives i, si escau, de les dades especialment protegides així com de les restants categories de dades que hi estan incloses.

En la majoria dels fitxers les dades s'agrupen d'acord amb les categories que es recullen en els models normalitzats de notificació al registre de Protecció de Dades de Catalunya aprovats per la Resolució de 4 d'abril de 2011 de la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. Ara bé, en relació amb el fitxer "1. *Registres acadèmics i personals de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya*", es recull un gran nombre de dades. En aquest fitxer a l'apartat *finalitat*, s'encabeix la gestió tant de l'alumnat i personal docent com del personal administratiu. No sembla que sigui adequat, pertinent i necessari recollir totes aquestes dades en relació amb tots aquests col·lectius. Ja s'ha exposat a l'apartat relatiu a la finalitat la conveniència de preveure fitxers separats. Malgrat això, en el cas que s'opti per mantenir tota aquesta informació en únic fitxer, seria bo en aquests casos, com ja es va posar de manifest en l'informe PD 7/2011, diferenciar les dades que es recolliran en relació amb cadascun dels col·lectius. En el fitxer 1 ja s'ha diferenciat les dades segons el tipus de persones afectades, ara bé, convindria revisar aquest apartat atès que hi ha apartats comuns als tres col·lectius de persones afectades, i d'altres específics on es reitera la mateixa informació, i per altra banda els apartats A, B i C sembla que haurien d'estar dins l'apartat de dades comunes per a tots els afectats.

4. Pel que fa a l'apartat relatiu a les **cessions** (article 20.2 e) de la LOPD i article 54.1 d) del RLOPD):

D'acord amb el que disposa l'article 3 i) de la LOPD es considera cessió o comunicació de dades qualsevol revelació de dades efectuada a una persona diferent de l'interessat. Es fa avinent que la regla general és que només es poden comunicar dades de caràcter personal a tercers quan hi hagi consentiment de l'interessat o es compleixi algun dels supòsits establerts als articles 11.2 i 21 de la LOPD, en compliment del règim general de cessió o comunicació de dades personals.

En el cas del fitxer "6. *Sistema de vídeo anàlisi per a la formació*", caldria revisar aquest apartat en atenció amb la finalitat prevista en el fitxer, atès que si les imatges són utilitzades amb posterioritat per avaluacions o per millorar la formació i aquestes poden ser visionades per tercers, ens trobaríem davant una comunicació de dades i caldria preveure-ho en aquest apartat.

V

En relació amb els **fitxers que es modifiquen**, escau fer les següents consideracions:

18. Relacions institucionals.
19. Registre de dades psicotècniques de la selecció i avaluació de les persones membres dels cossos de les policies locals i dels/de les vigilants municipals de Catalunya (GTA).
20. Registre dels/les vocals de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya en els tribunals qualificadors i les comissions de valoració.
21. Projectes de recerca.

En tots aquests fitxers s'ha modificat l'apartat relatiu als *òrgans responsables del fitxer* (art. 20.2 f) LOPD i 54.1 f) RLOPD) i *als serveis o unitats davant els quals exercir els drets d'accés*,

rectificació, cancel·lació i oposició (art. 20.2 g) LOPD i 54.1 g) RLOPD), excepte en relació amb el fitxer “**8. Relacions institucionals**” que ha sofert modificacions en diversos apartats.

Respecte les modificacions dutes a terme en aquest fitxer (“**8. Relacions institucionals**”), escau fer les observacions següents:

- En relació amb aquestes modificacions escau assenyalar que en l'apartat **procediment de recollida** no seria necessari incloure que la informació prové de les persones interessades atès que aquesta informació ja es troba incorporada en l'apartat **procedència de les dades**.
- En l'apartat **procedència de les dades** es preveu que les dades es podran recollir d'altres administracions públiques. En aquest cas, si les dades no es recullen directament de la persona interessada, l'article 5.4 de la LOPD disposa que se l'ha d'informar dins el termini de tres mesos següents al moment de registrar les dades, del contingut del tractament, de la procedència de les dades i del que preveuen les lletres a), d) i e) abans esmentades, llevat que l'interessat n'hagi estat informat anteriorment.
- En relació amb l'apartat de **cessions**, es contempla la possibilitat de dur a terme cessions per fer tractaments estadístics desglossats per sexe, afegint a l'apartat estructura que es recollirà la dada sexe. En cas de ser així, convindria incloure en els usos del fitxer que les dades seran utilitzades per a la realització d'estadístiques.

En aquest apartat, caldria assenyalar quin és el títol o àmbit competencial que habilitaria les cessions necessàries per dur a terme la finalitat del fitxer.

D'altra banda, en el cas dels tractaments estadístics desglossats per sexe, caldria valorar la possibilitat de comunicar aquestes dades de forma dissociada. D'acord amb l'article 5.1.e) del RLOPD, una dada dissociada és la que no permet la identificació d'un afectat o interessat. En aquest cas, no tindrien la consideració de dada personal en la mesura que la persona no seria identificada o identificable, i per tant no seria necessari incloure-ho en aquest apartat del fitxer.

VI

I per acabar, en relació amb el **fitxer “7. Càmeres de videovigilància”**, en el qual es preveu la gravació amb la finalitat de garantir la seguretat de béns i persones que accedeixen als edificis de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, escau assenyalar que la instal·lació de càmeres de videovigilància comporta un tractament de dades consistents en imatges i, si escau, veus, de persones que poden ésser identificades o identificables, de tal manera que estarà subjecte a la normativa sobre protecció de dades personals, sens perjudici d'altra normativa aplicable i del respecte a altres drets fonamentals, com ara el dret a la intimitat i a la pròpia imatge.

En aquest sentit, caldrà tenir en compte, com ja ha fet l'Institut, la Instrucció 1/2009, de 10 de febrer, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància, segons la qual, amb caràcter previ a la creació del fitxer, s'ha d'elaborar una Memòria on es concretin les característiques del tractament previst i les circumstàncies concurrents (article 10), fet que permetrà avaluar millor la informació que inclogui el fitxer.

A la proposta d'Ordre s'ha adjuntat la memòria del fitxer "7. Càmeres de Videovigilància" quin contingut, en general, s'ajusta al que estableix l'article 10 citat, fet que es valora positivament. Tot i així, caldrà tenir en compte les consideracions següents:

1. En relació amb l'apartat relatiu a "***l'òrgan responsable del fitxer, concreció de la persona responsable del fitxer, de les persones operadores del sistema de videovigilància i, si escau, persona responsable de la instal·lació i del seu manteniment***" (article 10.1 a) de la Instrucció 1/2009) s'estableix qui és el responsable del fitxer, però no s'identifica el responsable de la instal·lació del sistema de videovigilància ni qui realitza el manteniment i la visualització de les imatges que s'enregistri. Cal per tant, que es faci constar tots aquests aspectes en aquest apartat de la memòria.

En la descripció del fitxer que consta a l'annex de la proposta s'identifica com a responsable l'Escola de Policia de Catalunya, i caldria que es determini quin òrgan de l'Escola en serà el responsable. D'altra banda, fer notar que convindria que aquesta informació fos coincident amb la que figuri en la memòria, ja sigui el cap de l'Escola com a responsable –que és la informació que figura ara a la memòria- o una altra.

2. En relació amb els apartats "***Justificació de la finalitat i de la proporcionalitat del sistema***" (arts. 6 i 7 de la Instrucció) "***ubicació i camp de visió de les càmeres***" (article 10.1.e) de la Instrucció), i una vegada analitzats els plànols, cal assenyalar el següent:

De la memòria i dels plànols que s'adjunten se'n desprèn que hi ha diverses càmeres que poden captar imatges de l'exterior (si més no, les càmeres 1, 9, 10, 15 i 16), tot i que en no haver-se aportat imatges del camp de visió de cadascuna de les càmeres, no es pot descartar que també afecti a altres càmeres. Al respecte cal recordar que la captació d'imatges de persones a la via pública mitjançant sistemes de videovigilància s'ha de considerar il·legítima llevat que la duguin a terme les forces i cossos de seguretat d'acord amb la seva normativa específica. La captació incidental d'imatges de la via pública per a la vigilància d'edificis o instal·lacions només resulta legítima si és inevitable per assolir la finalitat de vigilància de l'edifici o instal·lació. Això és especialment rellevant, en el cas de la càmera 1, atès que segons manifesta la mateixa memòria enfoca els vehicles i persones que accedeixen al Centre Educatiu els Til·lers.

En la memòria, apartat 2.c) s'exposa que s'utilitzen aquests dispositius donant compliment al principi d'intervenció mínima, i que les càmeres no estan instal·lades en cap espai que vulneri el dret a la intimitat de les persones, el lliure desenvolupament de la seva personalitat, o en llocs de treball amb finalitats de control laboral. Es valora positivament atès que la instal·lació de càmeres en espais com sales de lleure o descans amb accés restringit pot resultar no adequada al principi de proporcionalitat atès que podria resultar especialment intrusiva respecte al dret a la intimitat, dignitat personal o al lliure desenvolupament de la personalitat (art. 7.3 a) de la Recomanació 1/2009).

3.- En relació amb l'apartat relatiu al "***deure d'informació***" (article 10.1 g) de la Instrucció):

Es preveu en la Memòria la instal·lació dels cartells relatius a les càmeres de conformitat amb el que disposa la Instrucció 1/2009. Ara bé, no s'adjunta la informació gràfica que es requereix en

l'article 10.2 de la Instrucció, i per tant, no es pot valorar si s'han col·locat tants cartells informatius com escaigui per garantir el coneixement de l'existència de les càmeres de videovigilància per les persones afectades amb antelació al moment en que siguin gravades. Si bé a la memòria s'informa de l'existència d'aquests cartells, no s'informa de quants ni d'on es troben ubicats i en no adjuntar plànols, tampoc se'n té la constatació gràfica.

D'altra banda, l'existència de cartells informatius no exigeix el responsable del fitxer de donar informació sobre la resta d'aspectes previstos a l'article 5.1 de la LOPD. L'article 12.6 de la Instrucció disposa que correspon al responsable del fitxer o qui designi en lloc seu, proporcionar a les persones afectades la resta d'informació prevista a l'article 5.1 de la LOPD per mitjà d'impresos o a través del seu web o seu electrònica, on hi haurà de constar la finalitat específica de la vigilància, com també la resta de la informació establerta als apartats a), d) i e) de l'article 5 de la LOPD. És a dir, s'haurà de donar a conèixer l'existència del fitxer o tractament de dades de caràcter personal, la finalitat de la recollida de les dades i dels destinataris de la informació, de la possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició així com la identitat i la direcció del responsable del tractament, o si s'escau, del seu representant. Caldria preveure aquest aspecte a la Memòria.

4.- En l'apartat "***dades personals tractades***", s'estableix que només s'enregistren imatges i no veus. Des del punt de vista dels límits al dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal aquesta autolimitació cal valorar-la positivament, atès que no semblaria justificada la gravació de la veu en atenció amb la finalitat del fitxer, com bé s'exposa en la mateixa memòria.

Ara bé, en el darrer paràgraf de l'apartat 2.c) de la memòria es fa referència a "controls de les gravacions d'imatges i veus" mentre que en aquest apartat exposa que no es gravaran veus. Caldria, doncs, coordinar aquesta informació.

Barcelona, 7 de novembre de 2013